

Тернопільський навчально-виховний комплекс  
«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-економічний  
ліцей № 9 імені Іванни Блажкевич»

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

**Директор ТНВК ШЕЛ № 9  
ім. І. Блажкевич**

\_\_\_\_\_ **Галина КІЗІЛОВА**  
**20.08.2025**

**ПОСАДОВА ІНСТРУКЦІЯ**  
**вчителя закладу загальної середньої освіти з**  
**дипломом бакалавра № 8 (код КП 2320)**

**І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

1.1. Посада *вчителя закладу загальної середньої освіти* (далі – учитель) належить до посад педагогічних працівників.

1.2. Учителя приймає на посаду та звільняє з неї директор закладу з дотриманням вимог чинного освітнього законодавства та законодавства про працю.

1.3. Посаду вчителя може обіймати особа, яка має педагогічну освіту, вищу освіту та/або професійну кваліфікацію; вільно володіє державною мовою (для громадян України) або володіє державною мовою в обсязі, достатньому для спілкування (для іноземців та осіб без громадянства); моральні якості особи, фізичний і психічний стан її здоров'я дають змогу виконувати професійні обов'язки; яка пройшла обов'язковий профілактичний медичний огляд та інструктажі, навчання та перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

1.4. Діяльність учителя передбачає здійснення організаційної, методичної, освітньої та іншої педагогічної діяльності, передбаченої цією Посадовою інструкцією, у приміщенні, що використовується в освітньому процесі закладу та за його межами в разі запровадження дистанційної роботи або здійснення інших видів діяльності, зокрема, науково-дослідної, дослідно-експериментальної, пошукової тощо.

1.5. Робочий час і час відпочинку, інші умови праці, оплата праці визначає законодавство про працю, а також законодавство у сфері освіти. Режим роботи визначають Правила внутрішнього трудового розпорядку, Колективний договір, інші документи закладу.

1.6. Учитель безпосередньо підпорядковується директору закладу, а також заступнику директора з навчально-виховної роботи у межах визначених повноважень.

1.7. На час відпустки, тимчасової непрацездатності, відсутності на роботі з інших поважних причин обов'язки вчителя виконує інший педагогічний працівник відповідно до наказу директора.

1.8. У своїй діяльності вчитель керується Конституцією України; Конвенцією про права дитини; Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та іншими законами, указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, наказами та іншими нормативно-правовими актами центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та підпорядкованих їм органів управління освітою; вимогами Державних стандартів базової і профільної середньої освіти; правилами й нормами з охорони праці та безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, пожежної безпеки; Статутом і Правилами внутрішнього розпорядку закладу, наказами директора, цією Посадовою інструкцією.

**ІІ. ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ**

2.1. Навчає учнів предметів, визначає предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державних стандартів базової і профільної середньої освіти, типових освітніх програм, Освітньої програми закладу, попередніх результатів навчання учнів, їхніх освітніх потреб.

2.2. Застосовує сучасні методики і технології моделювання змісту навчання учнів предметів, особистісно зорієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів, методи роботи, навчальні матеріали та завдання для розвитку їхньої пізнавальної діяльності відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів. Прогнозує результати освітнього процесу.

2.3. Здійснює різні види планування освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу.

2.4. Складає (бере участь у складанні) індивідуальну програму розвитку та/або індивідуальний навчальний план учня (за потреби), сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

2.5. Застосовує механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і учнем, підтримує прагнення учнів до саморозвитку, розкриття їхніх здібностей і пізнавальних можливостей.

2.6. Вживає заходів для зацікавлення учнів навчанням, організовує самостійну освітню діяльність учнів, зокрема дослідницьку. Сприяє розвитку здібностей та обдарувань учнів, формуванню в них загальної культури та навичок здорового способу життя.

2.7. Формує в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання, висувати власні припущення, розрізняти факти і здогади, узагальнювати інформацію.

2.8. Формує в учнів ціннісні ставлення у процесі їхнього навчання, виховання й розвитку, навички рефлексії, здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії засобами активної та пасивної комунікації.

2.9. Створює умови формування позитивної самооцінки учнів, мотивації до навчання.

2.10. Оцінює навчальні досягнення учнів на засадах компетентнісного підходу відповідно до критеріїв оцінювання, затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Результати доводить до відома учнів, їхніх батьків або інших законних представників.

2.11. Організовує освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил і норм, протиепідемічних правил, формує в учнів навички та культуру здорового та безпечного способів життя. Забезпечує дотримання учнями вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

2.12. Забезпечує інклюзивне навчання учнів із дотриманням принципів і стратегій універсального дизайну в сфері освіти та розумного пристосування для забезпечення доступності (фізичної, інформаційної тощо) здобуття освіти дітей з особливими освітніми потребами. Здійснює необхідні адаптації / модифікації в освітньому процесі відповідно до особливих освітніх потреб учнів.

2.13. Захищає учнів від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації. Вживає заходів щодо запобігання та протидії булінгу, різним проявам насильства серед учнів та інших учасників освітнього процесу.

2.14. Здійснює профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

2.15. Вживає заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів під час освітнього процесу. Негайно повідомляє керівництво закладу про нещасний випадок, що трапився з учнем, надає йому домедичну допомогу, викликає медпрацівника. Бере участь у розслідуванні нещасного випадку та вживає заходів з усунення його причин.

2.16. У міжкестастаційний період здійснює безперервний професійний розвиток у порядку та в обсязі, визначеному законодавством. Атестується у черговому та позачерговому порядку.

2.15. Взаємодіє з іншими педагогічними та науково-педагогічними працівниками на засадах партнерства та підтримки (у межах наставництва, супервізії тощо).

2.16. Дотримується академічної доброчесності, педагогічної етики, поважає гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу.

2.17. Бере участь у плануванні роботи закладу, засіданнях педагогічної ради, методичного об'єднання, роботі конференцій, семінарів, клубів та інших заходах.

2.18. Проходить навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності раз на три роки.

2.19. Дотримується правил охорони праці, пожежної безпеки, цивільного захисту, проходить обов'язкові профілактичні медичні огляди в установлені терміни.

2.20. Веде встановлену закладом документацію та належно зберігає її.

### **ІІІ. ПРАВА**

3.1. Підвищувати кваліфікацію шляхом неформальної (тренінги, семінари, семінари-практикуми, вебінар, майстер-класи тощо) та інформальної освіти.

3.2. Вільно обирати форми, методи, засоби навчання, виявляти педагогічну ініціативу.

3.3. Давати учням обов'язкові до виконання вказівки щодо організації занять та дотримання дисципліни.

3.4. Брати участь у громадському самоврядуванні та роботі колегіальних органів управління закладу.

3.5. Бути членом професійної спілки та інших об'єднань громадян, діяльність яких не заборонена законом.

3.6. Брати участь у засіданнях методичних об'єднань та клубів, конференціях і семінарах, інших заходах, організованих управлінням (відділом) освіти.

3.7. Ознайомлюватися з документами, що містять оцінку його роботи, надавати щодо них роз'яснення.

3.8. Надавати керівництву закладу пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу.

3.9. Отримувати від керівництва та інших працівників закладу підтримку у виконанні посадових обов'язків і реалізації прав, що передбачені цією Посадовою інструкцією.

3.10. Обирати освітню програму, форму навчання та суб'єкта підвищення кваліфікації.

3.11. Здійснювати індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку тощо) діяльність за межами закладу.

3.12. Захищати свою професійну честь та гідність, інтереси і права в усіх інстанціях, зокрема суді.

3.13. Відмовитися виконувати роботу, якщо виникла загроза життю та здоров'ю, до моменту усунення небезпеки.

3.14. Повідомляти директору закладу про всі виявлені у процесі виконання своїх посадових обов'язків недоліки і порушення, вносити відповідні пропозиції щодо їх усунення.

### **ІV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ**

Учитель несе відповідальність за:

4.1. Неналежне виконання або невиконання посадових обов'язків, що передбачені цією Посадовою інструкцією.

4.2. Порушення Статуту закладу, Правил внутрішнього трудового розпорядку закладу та цієї Посадової інструкції.

4.3. Заподіяння матеріальної шкоди закладу.

4.4. Порушення правил і норм охорони праці та безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, пожежної безпеки, передбачених відповідними правилами та інструкціями.

4.5. Застосування методів навчання і виховання, пов'язаних з фізичним чи психічним насильством над особистістю здобувача освіти.

4.6. За порушення трудової дисципліни й інших правопорушень, визначених чинним адміністративним, трудовим, кримінальним та цивільним законодавством України, несумісних із роботою на посаді педагогічного працівника.

## **V. ПОВИНЕН ЗНАТИ**

5.1. Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», наказ Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», Конвенцію про права дитини, інші нормативно-правові акти з питань базової і профільної освіти, розвитку, навчання і виховання дітей, охорони праці та безпеки життєдіяльності.

5.2. Ґрунтовні знання освітньої галузі/навчального предмета (інтегрованого курсу) і можливостей її/його інтеграції з іншими освітніми галузями/навчальними предметами (інтегрованими курсами), методику викладання предмета, сучасні підходи до розвитку, виховання й соціалізації учнів, методики і технології моделювання змісту навчання.

5.3. Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів і рівнів сформованості їхніх компетентностей (відповідно до освітньої галузі).

5.4. Зміст і особливості технологій і методик особистісно зорієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів.

5.5. Програмно-методичні матеріали й документи щодо викладання предмета/інтегрованого курсу.

5.6. Форми організації освітнього процесу, види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

5.7. Види та етапи планування освітнього процесу, види інтеграції в навчанні, підходи до інтегрованого навчання учнів.

5.8. Індивідуальні особливості учнів (вік, здібності, інтереси, потреби, мотивація, можливості, досвід тощо), їх вплив на засвоєння навчального матеріалу та успішну соціалізацію.

5.9. Ключові компетентності учнів та уміння, спільні для всіх компетентностей, відповідно до державних стандартів освіти.

5.10. Види, критерії, форми і способи оцінювання результатів навчання учнів, методики здійснення формувального, поточного, підсумкового оцінювання.

5.11. Способи фіксації результатів педагогічних спостережень.

5.12. Сучасні форми, методи, технології та засоби навчання, що сприяють розвитку власної уваги, саморегуляції, подолання стресу, керування емоціями, порозумінню.

5.13. Основні закономірності особистісного розвитку дітей, специфіку їхніх потреб, інтересів та мотивів.

5.14. Правила критичного оцінювання інформації та критерії медіаграмотності.

5.15. Цифрові середовища, професійні онлайн-спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку протягом життя, правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину, підходи до організації освітнього процесу з використанням цифрових технологій, зокрема дистанційного навчання, умови організації цифрових робочих місць.

5.16. Вимоги законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права, мережевий етикет у професійній діяльності.

5.17. Цифрові технології та електронні (цифрові) освітні ресурси для навчання учнів предметів (інтегрованих курсів), оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів та організації їхнього самоконтролю, відстеження прогресу учнів у навчанні (е-журнали, електронні форми оцінювання, зокрема рівнів сформованості компетентностей, е-портфоліо тощо); правила зміни, модифікації відкритих електронних (цифрових) освітніх ресурсів, створення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів та їх спільного використання.

5.18. Вимоги до оснащення та обладнання навчальних кабінетів, змістового наповнення освітнього середовища.

5.19. Правила і норми охорони праці та безпеки життєдіяльності, цивільного захисту й пожежної безпеки, санітарії та гігієни., порядки надання домедичної допомоги, а також порядок дій у надзвичайних ситуаціях.

5.20. Стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу, методи усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації.

5.21. Інструменти забезпечення інклюзивного навчання (інклюзивна культура, інклюзивна політика, інклюзивна практика тощо), основні завдання членів шкільної команди психолого-педагогічного супроводу осіб з особливими освітніми потребами; принципи і стратегії універсального дизайну в сфері освіти й розумного пристосування; форми та методи ефективної підтримки осіб з особливими освітніми потребами

5.22. Види адаптацій/модифікацій в освітньому процесі, зумовлених особливими освітніми потребами учнів.

5.23. Ознаки безпечного освітнього середовища, основи безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

5.24. Види та прояви насильства, булінгу (цькування), правила запобігання та протидії їм.

5.25. Вимоги законодавства щодо академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів, механізми її забезпечення

5.26. Освітні інновації, їхні характеристики, особливості організації інноваційної педагогічної діяльності.

5.27. Особливості організації різних форм і видів професійного розвитку вчителів (інтернатури, курсів навчання за освітньою програмою, тренінгів, вебінарів, супервізії тощо).

## VI. КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ

6.1. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК) – **диплом бакалавра (6 рівень НРК).**

**Наказ про результати останньої атестації,** сертифікат про проходження добровільної сертифікації педагогічних працівників, інші документи, що підтверджують наявність компетентностей, необхідних для виконання трудових функцій **(за наявності).**

6.2. Відповідати кваліфікаційним вимогам, визначеними професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», та орієнтовним описом професійних компетентностей (розділ 7 Посадової інструкції).

6.3. Мати педагогічну освіту, вищу освіту та/або професійну кваліфікацію педагогічного працівника, належний рівень професійної підготовки.

## VII. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

7.1. Професійні компетентності:

1) **мовно-комунікативна:**

A1.1. Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою

A1.2. Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти мовою відповідного корінного народу або національної меншини України Знає інтонаційні й позамовні засоби виразності мовлення

A1.3. Здатність забезпечувати навчання здобувачів освіти іноземної мови та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (для вчителів іноземної мови)

A1.4. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні вміння й навички здобувачів освіти

2) **предметно-методична:**

A2.1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти

A2.2. Здатність формувати і розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти

A2.3. Здатність здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти

A2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти

A2.5. Здатність формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти

**3) інформаційно-цифрова:**

A3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності

A3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) ресурси

A3.3. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі

**4) психологічна:**

B1.1. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан

B1.2. Здатність використовувати стратегії роботи зі здобувачами освіти, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності

B1.3. Здатність формувати мотивацію здобувачів освіти й організовувати їхню пізнавальну діяльність

B1.4. Здатність формувати спільноту здобувачів освіти, у якій поважають і враховують права кожного

**5) емоційно-етична:**

B2.1. Здатність усвідомлювати особисті відчуття почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами

B2.2. Здатність конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу

B2.3. Здатність усвідомлювати й поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі

**6) компетентність педагогічного партнерства:**

B3.1. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії із здобувачами освіти в освітньому процесі

B3.2. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства

B3.3. Здатність працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами

**7) інклюзивна:**

B1.1. Здатність створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища

B1.2. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами

B1.3. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти з урахуванням вікових та інших індивідуальних особливостей

**8) здоров'язбережувальна:**

B2.1. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу

B2.2. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни

B2.3. Здатність формувати у здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя

B2.4. Здатність підтримувати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності

B2.5. Здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу

**9) прогностична:**

Г1.1. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу

Г1.2. Здатність планувати освітній процес

**10) організаційна компетентність:**

Г2.1. Здатність організовувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти

